

zijn film gaat lijden aan een gebrek aan ontspannende ogenblikken.

Chéreau creëert die opgewonden spanning door met de camera heel dicht bij de personages te blijven. Ook in de beelden ontbreekt het aan ruimte, aan lucht. Maar wie Chéreau heeft zien repeteren, weet dat hij naast zijn acteurs staat, om te kijken naar elke emotie en reactie die op hun gezicht te lezen zijn. De camera laat hem toe, om zijn publiek eindelijk vanop die bevoorrechte plaats de actie te laten meemaken. Chéreau verklaart dat hij dat het voordeel van het filmmaken vindt. Chéreaus obsessie leidt naar een vorm van intens acteren. Geen scène begint of het gelaat van de acteur verradt reeds innerlijke spanning, die ontstaan is voor de camera het gelaat laat zien. Elke acteur is onmiddellijk in een concreet gevoel geplaatst: je ziet angst (b.v. bij Jean-Hugues Anglade, die in de rol van de stervende koning Charles IX een magistrale vertolking levert met een zeldzame, fysieke intensiteit), dreiging (een schitterende Johan Leysen, verrassend genoeg met een indrukwekkende boeventronie), innerlijke gedrevenheid (Jean-Claude Brialy, een andere kome-

diespeler die in deze dramatische vertolking meteen de beste prestatie van zijn carrière levert) of doodsangst (een boeiende Daniel Auteuil, als Henri de Navarre).

Pees

Alles in de film is dus als de gespannen pees van een boog. Dat lijkt wel de essentie van Chéreau, of hij nu een film maakt, een toneelstuk regisseert of een opera monteert. De energie is echter geen illustratie van levensvreugde, maar van een donkere kracht, die kan leiden naar de waanzin. Wozzeck vermoordt Marie en gaat in hallucinaties ten onder, Margot koestert het gebalsemd hoofd van haar onthoofde minnaar in haar schoot. Chéreau wordt onweerstaanbaar aangetrokken tot extreme situaties waartoe de absolute liefde leidt.

Zijn universum ontbreekt het aan elke vorm van humor of relativering. Dat verklaart ook waarom, toen hij vroeger teksten van Marivaux onder handen nam, hij deze ogenschijnlijk badinerende stukken wist op te tillen tot meditatie over de verwarring der zinnen en de pijn die elke liefde kleurt.

Deze fascinatie voor het tragische en verwrongene in het menselijke handelen laat hem als kunstenaar risico's nemen door roekeloos zeer ver te gaan.

Bij het theater heeft de kritiek hem hiervoor uitgeroepen tot één van de origineelste talenten van de laatste twintig jaar. Zijn gepassioneerd pessimisme heeft minder instemming gevonden, zowel bij de filmkritiek als bij het filmpubliek. Ik hoor zelfs een Vlaams filmcriticus op de BRT verklaren dat *La Reine Margot* een onverteerbare 'draak' zou zijn. Het is een boeiende vraag waarom een bepaald levensgevoel binnen de film als voorbijgestreefd en geforceerd wordt aangevoeld, terwijl het in de theaterwereld als een belangrijke commentaar op de menselijke situatie wordt ervaren. Zou het dan echt waar zijn dat men in het theater de existentiële wanhoop met eerlijker ogen durft bekijken?

Johan Thielemans

Het Gevolg speelt De Opera

In 'De Opera' horen we echo's van het einde van leiders als Ceausescu en Marcos: een president gaat ten onder. Kunst, media en macht worden in vraag gesteld.

Muziektheater van Ignace Cornelissen (o.a. Oedipoes, Nonkel, Hendrik de Vijfde) en Piet Slangen (vaste componist van Cornelissen).

Decor, licht: Marc Cnops. **Kostuums:** Marie Vandewoude. **Zangers, instrumentalisten, acteurs:** Rolande Van Der Paal (sopraan), Joris Bosman (tenor), Eric Wouters (bariton), Marc Meersman (bas), Ann Janssens (alt), René Vanhove (piano, viool), Ann Engels (cello), Jan Jacobs (altviool), Erik Dekeyser, Kris Hufkens, Erna Roefs, Nancy Schellekens, Kristien Van Roy, Marc Wagemans e.a. (figuratie, in wisselende bezetting).

Première: 12 en 13 november in De Warande, Turnhout. Voorstellingen van november tot februari in Turnhout, Neerpelt, Brussel, Kortrijk, Gent, Tongeren, Amsterdam, Den Haag, Antwerpen, Sint-Niklaas, Tilburg, Dilbeek, Aalst, Zoetermeer, Brugge, Apeldoorn, Deventer.

Het Gevolg
tel. 014/42 63 27, fax 014/42 82 36